

Ruce

Pozdrav

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na dnešních bohoslužbách, ve Velikonoční neděli, slovy apoštolskými: *Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen*

Introit (Žalm 90, 2-4)

2 Než se hory zrodily, než vznikl svět a země, od věků na věky jsi ty, Bože.

3 Ty člověka v prach obracíš, pravíš: „Zpět, synové Adamovi!“

4 Tisíc let je ve tvých očích jako včerejšek, jenž minul, jako jedna noční hlídka.

Píseň: EZ 779 - Můj Pán všechny svolá ráno, až se rozední

Modlitba

Z knihy modliteb

I. Čtení (J 20, 19-31)

19 Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“

20 Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána.

21 Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“

22 Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého.

23 Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

24 Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel.

25 Ostatní učedníci mu řekli: „Viděli jsme Pána.“ Odpověděl jim: „Dokud neuvidím na jeho rukou stopy po hřebech a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“

26 Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: „Pokoj vám.“

27 Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!“

28 Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“

29 Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“

30 Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize.

31 Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu.

“Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Píseň: EZ 560 - Vítězi k počtě zpívejme, velebme jej hned zrána

Kázání (J 20, 20; 25; 27)

20 Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána.

25 Ostatní učedníci mu řekli: „Viděli jsme Pána.“ Odpověděl jim: „Dokud neuvidím na jeho rukou stopy po hřebech a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“

27 Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!“

Milé sestry a bratři, přátelé a hosté,

zkuste nyní na malý moment odložit co máte v ruce, uvolnit dlaně a jen se na ně podívat. Podívejte se nyní každý na své vlastní ruce. **Co v nich vidíte?** Jaký syrový příběh do nich vepsal čas? Možná jsou to ruce, které vykonaly ty nejvznešenější věci vašeho života. Dlaně, které v tichu svíraly ruku umírajícího, aby v tu poslední vteřinu nebyl sám. Ruce, které v časech nouze neřešily zásluhy, ale prostě obvazovaly rány a podávaly chleba. Jsou to ty stejné dlaně, které psaly dopisy odpuštění, ruce, které s nekonečnou trpělivostí staví s dětmi věže z kostek, nebo ty, které zde rozeznávají varhany a kytaru, aby nám připomněly, že krása ještě existuje.

Ale budme k sobě v toto ráno naprosto upřímní – do těchto dlaní patří i stíny. To nejhorší, čeho jsme byli schopni. Ty stejné ruce, které se v hněvu sevřely v pěst. Ruce, které zůstaly lhostejně v kapsách, když někdo vedle nás křičel o pomoc. Ruce, které v gestu opovržení někoho odstrčily, nebo podepsaly něco, co nás dodnes v noci budí.

Máte před sebou listy papíru. Položte na ně svou ruku, obkreslete si ji, a napište do ní slova – své triumfy i své pády. Tyto papíry za malou chvíli odevzdáme u VP.

Ruce jsou tím nejprostším nástrojem, který máme. Jsou prodlouženou rukou našeho srdce. Naše dlaně jsou místem, kde se naše přesvědčení mění v činy. Pojdme se podívat, jak se skrze lidské dlaně připravovala

cesta dějinami. Na samém počátku vidíme ruce Adama a Evy, které můžeme nazvat **rukama chtivýma**. Byly stvořeny k péči, ale zachvěly se nenasytností, když se natáhly po tom, co jim nepatřilo. To byl první moment, kdy ruka chtěla vlastnit místo toho, aby děkovala. Tato hořkost pak graduje u rukou Kainových, u **rukou násilných**, které se v žárlivosti zařaly v ničivou pěst a místo objetí přinesly krev.

Proti nim však stojí ruce Abrahama, **ruce víry**. Ruce, které se pustit všech jistot, aby se mohly nechat vést do neznáma. Na hoře Morijsa pak Abraham ukázal, že jeho ruce už nic křečovitě nespírají, pochopil, že vše v životě je jen dar. Hluboko v Egyptě pak potkáváme ruce Mirjam, **ruce odevzdávající**. Ten klíčový moment nastal, když Mirjam sestra malého Mojžíše položila do košíku a pustila ho po řece. Její ruce ho nepustily z nezájmu, ale z obrovské odvahy. Tím, že ho odevzdala proudu Nilu, ho zachránila. Mirjam nás učí, že zachránit to, co milujeme, někdy znamená mít sílu to konečně pustit.

Z těchto rukou pak vyrostly ruce Mojžíšovy, **ruce vůdcovské**, které s holí rozestoupily moře, i ruce nevěstky Rachab, **ruce záchranné**, které uvázaly šarlatovou šňůru jako poslední stéblo naděje. Sledovali jsme ruce Davidovy, **ruce tvůrčí**, schopné bitvy i jemného hlazení strun, a nakonec ruce Daniela, **ruce sepjaté**, které se v jámě lvové spojily k modlitbě a dokázaly, že tichá prosba zastaví i dravou šelmu.

V Novém zákoně pak vidíme ruce Jana Křtitele, **ruce ukazující**, které s pokorou míří pryč od sebe. V domě v Betanii potkáváme ruce Marty, **ruce sloužící**, upracované u stolu, a ruce Marie, **ruce naslouchající**, které v tichu spočívají v klíně. Vidíme také ruce učedníků v lodi, které můžeme nazvat **rukama zápasícíma**. Jsou to ruce, které v noci a bouři křečovitě svíraly vesla a vylévaly vodu, zatímco v srdci měly jen strach. Jsou to ty naše ruce, kterými se marně snažíme udržet svůj život nad vodou, když se všechno kolem nás hroutí. A k nim se přidávají ruce Šimona z Kyrény, **ruce donucené**. On nechtěl, nebyl připraven, měl úplně jiné plány. Přesto byl přinucen sepnout prsty kolem drsného dřeva cizího kříže. Jsou to ruce, které nám připomínají chvíle, kdy jsme nesli břemeno, které nebylo naše.

V ostrém kontrastu k nim stojí ruce Herodovy, **ruce marnivé**, které tleskají pro rozkoš, a ruce Pilátovy, **ruce alibistické**, které si v nádobě s vodou myjí ruce nad nespravedlností. Právě proti nim stojí ruce Josefa z Arimatie, **ruce uctivé**, které s tichou odvahou snímají mrtvé tělo z kříže, a ruce žen, **ruce pečující**, které nesou vonné masti k hrobu, aby tam našly Boží úžas. Nakonec jsou tu ruce Tomášovy, **ruce pochybující**, které se natahují k jizvám, aby skrze hmat našly jistotu.

Všechny tyto ruce – chtivé i násilné, riskující i odevzdávající, zápasící i donucené, sepjaté i roztržité – však blednou před rukama Ježíšovýmá. Jsou to ruce, které neměnily svět zbraněmi, ale **dotekem**. Vidíme jeho ruce u studny, jak podávají vodu těm, kterými ostatní pohrdali. Ruce, které s něhou přivinovaly děti. Jsou to ruce, které se nebojí bláta, když potírají oči nevidomému, nebo se natahují k hrobu, aby vytrhly Lazara ze smrti. Ježíšovy ruce však uměly být i rázné – v chrámu převracely stoly chamtivosti a uprostřed bouře jediným gestem zjednaly ticho. Nejsilnější momenty však přicházejí v hodině nejtěžší. Vidíme jeho ruce v zahradě Getsemane, jak v úzkosti volají v modlitbě Otci. Sledujeme jeho ruce při poslední večeři, jak lámou chléb a s pokorou umyli zaprášené nohy svým přátelům. A nakonec vidíme ty samé ruce na kříži. Už nejsou volné, jsou přibité. Ale i v této totální bezmoci zůstávají tyto ruce dokořán otevřené pro každého z nás.

A co naše ruce dnes? Ruce 21. století? Nazvěme je rukama roztržitými a osamělými. Jsou to ruce, které neustále svírají chladné sklo telefonů, ruce, které tisíckrát denně bezhlavě klikají, posouvají a lajkují, ale přitom se málokdy skutečně dotknou druhého člověka. Jsou to **ruce virtuální**, které dokážou poslat zprávu přes půl světa, ale zapomínají pohladit někoho, kdo sedí hned vedle nich. Jsou to ruce, které chtějí mít vše pod kontrolou, vše ovládat, ale čím více svírají, tím více jsou prázdné. Jsou to ruce uspěchané, které nemají čas se sepnout, protože potřebují neustále něco produkovat.

Možná jsou naše ruce právě v tuto chvíli rukama pochybujícíma, unavenýma z marného hmatu po jistotách tohoto světa. Možná jsou to dlaně, které křečovitě svíraly majetek, vztahy nebo vlastní pravdu, jen aby zjistily, že čím pevněji svírají, tím více jsou prázdné. Možná jsou to ruce, které spaluje potřeba si na pravdu konečně sáhnout, nahmatat pevný bod v rozbouřeném moři pochybností.

Právě k těmto **unaveným a tápajícím rukám** přichází vzkříšený Kristus. Nenabízí nám filozofický argument, nabízí nám své **zraněné dlaně**. Říká nám, že jediná skutečná jistota, je v tom, co On pro nás vytrpěl a co nám nyní daruje. Až budeme přistupovat k Večeři Páně, vezměte ten papír se svou dlaní a odevzdejte v tom gestu vše, co vaše ruce vykonaly i co zanedbaly. Pustíme své košíky po proudu Božího milosrdenství jako kdysi Mirjam. Ruce vzkříšeného Krista nesou jizvy ran, nesou jméno každého z nás, a jsou připravené k věčnému objetí. Amen

Modlitba

Píseň: EZ 549 - Bud' tobě sláva, jenž jsi z mrtvých vstal

Večeře Páně

Vyznání vin

Pane, Ty k nám přicházíš jako tichý host a klepeš na dveře našich srdcí. Nabízíš nám prostor, kde nemusíme nic předstírat a kde každá naše slabost může být proměněna v novou naději. Ty nás učíš vnímat krásu v každém člověku a milovat i tam, kde nám docházejí síly. Vyznáváme však, že naše kroky často bloudí v lhostejnosti a naše slova místo pokoje rozsévají neklid. V tichosti se nyní skláníme před Tvou tváří a odevzdáváme Ti vše, co nás tíží.

1) Bože, vyznáváme, že jsme často stavěli zdi tam, kde jsi Ty stavěl mosty. Přinášíme Ti svou únavu z vlastních chyb i vzdálenost, kterou jsme si od Tebe vytvořili. Věříme, že Tvé milosrdenství je větší než naše selhání a že nás voláš zpět k vnitřní svobodě.

Pokud se k tomuto vyznání připojujete, odpovězte: Vyznávám.

2) Stojíme zde s pohledem upřeným na Krista, který v lásce přemohl smrt, aby nám otevřel cestu k Otci. Tuto víru přijímáme jako dar, který nás nese v nejistotě a dává nám sílu kráčet dál i tehdy, když se stmívá.

Chcete-li toto spolehnutí potvrdit, odpovězte: Věřím.

3) Víme, že v Kristu začíná nový den. Proto se chceme zbavit břemene hořkosti a stínů minulých vin. Toužíme otevřít svá srdce odpuštění – jak tomu, které přijímáme od Tebe, tak tomu, které dlužíme svým bližním.

Chcete-li se vydat touto cestou odpuštění, odpovězte: Odpouštím s Boží pomocí.

Slovo milosti (Mich 7, 18-19)

Přijměte do svých srdcí slovo milosti:

A. *18 Kdo je Bůh jako ty, který snímá nepravost, promíjí nevěrnost pozůstatku svého dědictví! Nesetrvává ve svém hněvu, neboť si oblíbil milosrdenství.*

19 Opět se nad námi slituje, rozšlape naše nepravosti. Do mořských hlubin vhodíš všechny naše hříchy.

B. Pozdrav pokoje: na znamení pokoje a odpuštění se navzájem mezi sebou pozdravte: „**Pokoj tobě.**“

C. Apoštolské vyznání víry: Věřím v Boha Otce...

Apoštolské vyznání víry

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Slova ustanovení (1Kor 11, 23-26)

23 Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb,

24 vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to čiňte na mou památku.“

25 Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“

26 Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

Epikléze (modlitba)

Dobrý Bože, děkujeme, že smíme být u Tvého stolu jako jedna rodina. Prosíme, sešli svého Ducha na nás a kéž nás toto společenství naplní odvahou žít pravdivě a milovat nezištně. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Pozvání

Ke stolu Kristovu jsou zváni všichni bez rozdílu církevní příslušnosti. Kdo chcete, přijměte jeho pozvání, ať přicházíte odkudkoli. Přijměte Kristovo pozvání do blízkosti jeho lásky, odpuštění, pravdy a milosrdenství.

Píseň během vysluhování – EZ 510 - Jezu Kriste, štědrý kněže; EZ 691 - Ubi caritas et amor

- Při podávání chleba: „Chléb života, darovaný pro tebe.“

- Při podávání kalicha: „Kalich spásy, vylitý pro tebe.“

Propouštění (J 14, 27)

„Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Jděte v tomto pokoji a buďte nositeli světla.“

Děková modlitba

Děkujeme Ti, Pane, že jsi nás u tohoto stolu vnitřně občerstvil. Děkujeme za pouto lásky, které nás spojuje, i za naději, kterou si odnášíme do svých domovů. Prosíme, provázej svou milostí nás i ty, na které myslíme a kteří dnes nemohou být s námi. Kéž v nás Tvůj pokoj zůstává a roste. Amen.

Píseň: EZ 545 – Ostrí jarních stébel zemi proráží

Ohlášky

Přímluvná modlitba

Bože, Ty, jenž jsi zdrojem veškerého bytí, přicházíme k Tobě a otevíráme před Tebou mapu našich starostí i nadějí a prosíme:

- Prosíme za ty, kteří mají v rukou vliv a slovo. Daruj nám všem odvahu přiznat si chybu a sílu začít znovu, bez nánosu starých křivd.
- Myslíme na lidi, kteří bez potlesku a kamer konají dobro – na pečovatele v hospicích, na dobrovolníky v útulcích, na sousedy, kteří pomáhají s nákupem. Kéž jejich vytrvalost neuhasne a jejich tichá služba proměňuje svět účinněji než hlasitá hesla.
- Prosíme za generaci, která vyrůstá v hluku informací a obrazů. Pomoz nám i jim najít cestu k tichu, k opravdovému setkání tváří v tvář a k radosti z věcí, které nelze vyfotit, ale jen prožít.
- Svěřujeme Ti tuto zemi, která nám byla darována do správy. Probouzej v nás vědomí, že nejsme jejími majiteli, ale hosty. Dej nám citlivost pro vše živé a moudrost, abychom zanechali svět pro budoucí generace v rozkvětu, nikoliv v troskách.
- Myslíme na lidi v sevření úzkosti, deprese a beznaděje. Buď světlem tam, kde se vše zdá černé. Pošli jim do cesty lidi, kteří nebudou poučovat, ale dokážou jen mlčky a trpělivě být nablízku, dokud bouře nepřejde.
- Dej, ať naše setkání nejsou jen zvykem, ale zdrojem opravdového života. Zbav nás strachu z jinakosti a nauč nás naslouchat i těm, jejichž hlas nám zní cize. Kéž je v našem středu cítit přijetí, které nikoho nesoudí.
- Prosíme za smíření tam, kde vládne ideologie a nenávisť. Uzdravuj paměť národů i rodin. Dej, ať v každém "nepříteli" dokážeme uvidět člověka s jeho vlastním strachem a sny, a kéž se naše ruce místo zaťatých pěstí naučí nabízet chléb.

Všechny tyto prosby, i ty, které zůstávají skryté v hloubi našich srdcí, Ti odevzdáváme skrze Tvého milovaného Syna, Ježíše Krista.

Vyslyš nás, prosíme, skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu.

Otče náš, který jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen

Posláni

Jděte nyní do svých domovů a ke svým povinnostem jako lidé Velikonoc.

Nenoste s sebou tíhu hrobu, ale lehkost prázdného místa, které dává prostor novému životu.

Buďte svědky toho, že láska má poslední slovo a že žádná tma není tak hustá, aby ji neprořel paprsek naděje.

Hleďte Živého v laskavém gestu, v odvaze zastat se slabšího a v tichém úžasu nad krásou světa.

Požehnání

*Kéž vám Bůh žehná a jeho otcovská ruka vás pevně drží,
aby vás bezpečně provedla každým dnem i stínem nejistoty.*

*Ať vás provází vzkříšený Syn a promění vaši únavu v novou sílu
a vaše rány v pramen naděje.*

*Kéž vás naplní oheň Ducha svatého, aby se vaše ruce staly živým dotekem nebe,
který vnáší do tohoto světa pokoj, odvahu a lásku. Amen.*

Píseň: EZ 674 - Kdosi mě probouzí, podává dlaň